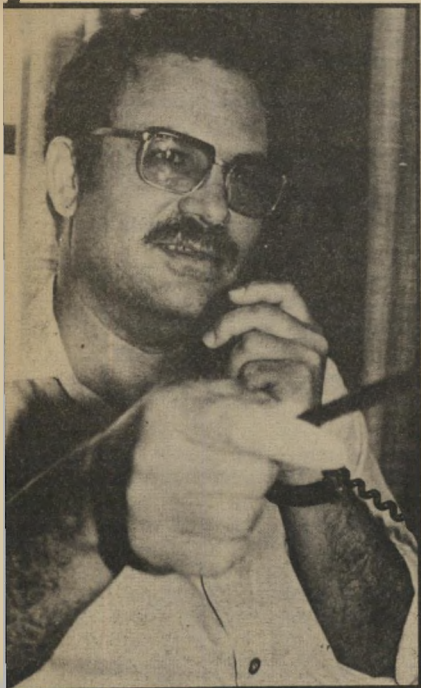

השערוריה הבנקאית שהועלמה התגלתה בבית-המישפט:

מנהל-הסניף של „בנק המיזרחי“ מכר את ניירות-הערך של הלקוח בלי רשותו והסתיר זאת * הכסף הועבר לחשבון לא-נכון ושם נגנב על-ידי שותף שברח מן הארץ * המנהל התחייב להחזיר את המניות אך הבנק התכחש להתחייבות הכתובה * המנהל הואשם במעילה באמון

בעזרת השם, המניות נעלמו

בנקאי דוכן הממליץ

להימלט לברזיל בעזרת דרכון מזויף. במישפט, המתברר בימים אלה בבית-המישפט המחוזי בתל-אביב, העיד רואה-חשבון, אריה חנן, שהתבקש למסור את התרשמותו מניהול החשבונות בסניף בנק המיזרחי ברחוב סוקולוב בחולון: „נראה לנו, שהכספים שהתקבלו מיממש ניירות-הערך של מר יצחק גרוס, שימשו למימון פעילויות של גורמים שונים וזרים, שלהם לא היה מר גרוס ערב“. על הקשר שבין חשבונות של יצחק גרוס ובין מיפעלי ראשון — בשר ונקניקים, ציין העד: „מתוך המיסמכים שקיבלתי מהבנק, ואשר היו אמורים להיות האסמכתות על ביצוע פעולות-חיוב שונות בי חשבונות החברה, הוברר לי כי רוב רובן של פעולות אלו נעשה במיסמכים פנימיים של הבנק, ללא חתימת מנהלי החברה. על חלק מהעברות אלה מצויין כי נעשו לפי הוראה טלפונית, מבלי לפרט, ועל חלקן אין כל פרט לסיבת הפעולה. הלקוח לא קיבל כל הודעה על ביצוע פעולות החיוב או הויכוח, מדובר בהעברות של סכומי כסף ניכרים, המסתכמים במיליוני לירות.“

הבנק לחשבונו של יצחק גרוס. מכתב-ההתחייבות נמסר על-ידי דיליאן לגרוס ב-24 בינואר 1979. מאז חלפו שלוש שנים וניירות הערך לא חזרו עדיין. בינתיים החליט הבנק ל"הילחם ולהוכיח שאין הוא חייב ליצחק גרוס דבר. יצחק דוכן, סמנכ"ל בנק-המיזרחי, ומי שקיבל את דיליאן לעבודה, טען כך כי בית המישפט: „כל מיסמך היוצא מטעם הבנק והאמור לחייב את הבנק חייב לשאת שתי חתימות. המיסמך שחתם המנהל אינו מחייב את בנק-המיזרחי, כי אין הוא נושא שתי חתימות.“

יצחק גרוס, קבלן יודע מחולון, עבר שוב ושוב על דף חשבונות הפרטי ב"בנק, ולא האמין למראה עיניו. כמעט כל ניירות-הערך שלו, קרן חלמיש, נעלמו. בעדותו של גרוס שנשמעה במשפט ש"הגיש נגד בנק המיזרחי התבררו הדברים הבאים: מיהר אל מנהל הסניף של בנק המיזרחי המאוחד ברחוב סוקולוב בעיר. המנהל, סגן-אלוף (מיל') בנימין דיליאן, הרגיע אותו: „ניירות-הערך שלך נמכרו, מר גרוס. התמורה בסך של יותר מ-3 מיליון לירות, הועברה לחשבונך.“ (ערך ניי-רותהערך היום כ-42 מיליון לירות).

לשאלות עורר-הדין אמנון זיכרוני שהוא גילה שמר קלבין פתח חשבונות פיקטיביים בבנק, ושהיו העברות כספים אליהם. גם בחקירתו של יצחק דוכן, סמנכ"ל בנק המיזרחי, הוברר שכספים שהגיעו לי חשבונות מיפעלי ראשון ממכירת ניירות-הערך של מר יצחק גרוס, הוצאו בו ביום בלי חתימת כל המוסמכים. דוכן גם הודה שמאוחר יותר התברר לו שחלק מההודעות על מכירת ניירות-הערך לא הועברו ליצחק גרוס. אך גירסתו לגבי השתלשלות העניינים שונה לגמרי.

לפי גירסתו של דוכן, בתצהיר ש"איתו מסר לבית-המישפט, נמכרו ניירות-הערך מחשבונות של יצחק גרוס בתקופה שבין אוקטובר 1978 וינואר 1979, ותמורתם הוכנסה לחשבונות, ומשם הועברו אותם סכומים לזכות חשבון מיפעלי ראשון. פעולות אלה נעשו על-ידי מנהל סניף חולון דאן, בנימין דיליאן. לדברי דוכן נעשו פעולות אלה בתיאום ועל פי הוראות בנו של הקבלן, ראובן גרוס, ובידיעת יצחק גרוס. דבר זה נראה טבעי במיוחד על רקע העובדה שיצחק גרוס היה שותף מלא לקשרים שבין החברה של בנו ובין הבנק והיה מעורב בהם לאורך כל הדרך.

דוכן האשים, לכן, את יצחק גרוס ואת בנו כקנוניה עם בנימין דיליאן. הוא הוסיף וטען שיצחק גרוס הסתפק בהתחייבות של דיליאן שניירות-הערך יוחזרו לחשבונות כעבור יותר מחודשיים ימים, ולא עמד על החזרתם המיידית. גרוס אף לא עמד על מילוייה של הבטחה זו במועד שנקבע. הוא לא מצא לנכון להביא לידיעת הנהלת-הבנק את כל הפרשה ו"התלונן על המעשים החמורים שנעשו, ל"טענתו, בחשבונותיו.

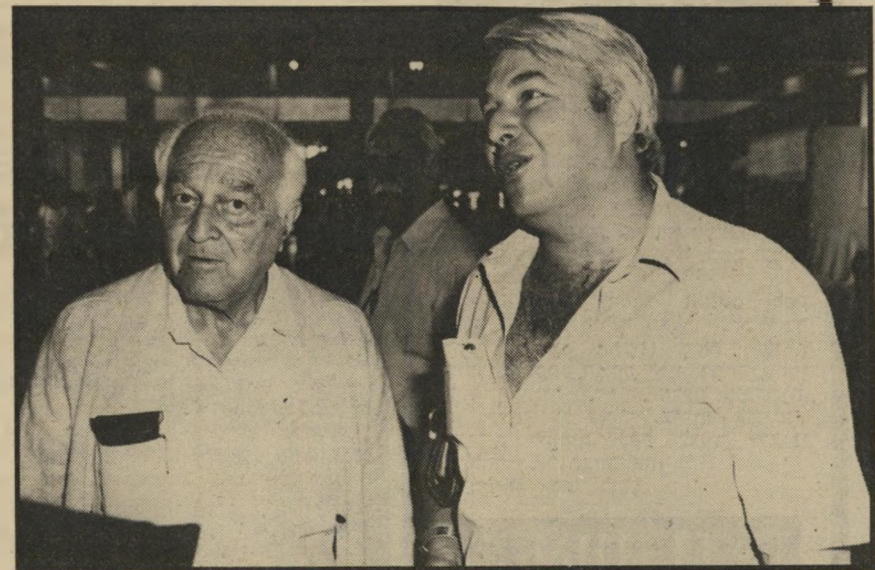
גרוס משיב על טענה זו, שלאחר שי דיליאן מסר לידו התחייבות להחזיר את ניירות הערך לחשבונות ולשלם לו כל חוב דש את הדיויודינג המגיע לו, הוא חשב שהבנק יעמוד בדבריו, וראה כזה את הפרשה כגמורה. רק מאוחר יותר גילה שנעשה מעשה הונאה.

הקרב על 42 מיליון לירות נמשך ביניים ותגלו מחודלים נוספים ואי-סדרים מרסל זוהר ■

חשבונות

פיקטיביים

יקויים מדהימים נוספים על ה"מתרחש בתוך הבנק, גילה מיכאל צבינרי, המישה למנכ"ל בנק-המיזרחי. צבינרי, נחקר בחקירה נגדית על-ידי עורך-הדין דרור חוטר-ישי, המייצג את יצחק גרוס. את מיפעלי ראשון — בשר ונקניקים קים מייצג עורך-הדין אמנון זיכרוני. חוטר-ישי: „האם שמעת מר דוכן, סמנכ"ל הבנק, על כך שהיו בסניף הזה חשבונות על שמות פיקטיביים?“. צבינרי: „לא זכור לי אם שמעתי על כך מר דוכן. אני יודע שהיתה בעיה על חשבונות פיקטיביים.“ באותה חקירה-נגדית ביקש חוטר-ישי פרטים בנוגע למינויו של בנימין דיליאן כמנהל הסניף. חוטר-ישי: אתה יודע מדוע מונה דיליאן און כמנהל על אף חוסר נסיונו? נדמה לי שהוא עבד רק שנה בבנק?“. צבינרי: „אל תורה לי מלח על הפצ' עים... הוא עבד במשך שנה עד שמונה כמנהל הסניף, הוא בא מהצבא. הוא הש"תחרר בדרגת סגן-אלוף או סרן. עם המליצות והכשרה, הוא עבר הכשרה לימודית. לצערו הרב נכשלו בו כישלון חרוץ.“ השופט: „מי המליץ עליו?“. צבינרי: „מי המליץ עליו? מר דוכן היה אחד הממליצים.“ בהמשך החקירה הודה צבינרי בתשובה

אנשי-עסקים ראובן ויצחק גרוס בבית-המישפט שותפים?

שמו של הבנק, שניירות-הערך האמורים לרבות הדוידנד החודשי, יתחזרו על-ידי דיליאן נחקר על-ידי המישרה, ואחרי שחוקרי המיחלק למירמה ולהונאה שברא שו עומד תרניצב בנימין ויגל סימו את עבודתם, הגישה פרקליטת המדינה כיתב"אישום נגד דיליאן על מירמה, רישום כוזב ומעילה באמון. בו בזמן קיבל דיליאן און מיכתב פיטורין מבנק-המיזרחי. אדם אחר המעורב בפרשה הוא מרק קלבין, עולה מברית-המועצות, שמונה על-ידי בנו של הקבלן, ראובן גרוס. כ"מנהל מיפעלי ראשון — בשר ונקניקים. קלבין נחקר במישרה כחשוד בהוצאת כספים במירמה מחשבון המיפעל, אותו חשבון שאליו הועברו הכספים מחשבונות הפרטי של יצחק גרוס. המישרה חשדה שקלבין, שהיה בעל זכות-חתימה במיפעל הבשר, משך כספים מחשבון זה והפקידם בחשבונות של בני-מישפתו. המישרה נטלה ממנו את דרכונו, אך הוא הצליח

„אבל אני לא נתתי הוראה למכור את ניירות-הערך שלי“ טען הקבלן, „אני לא חתמתי דבר, איש לא שאל אותי אם אני רוצה למכור!“ מיכתב הסניף טען, לדברי יצחק גרוס, כי „במקום שהניירות ישכבו בחשבונות, הם יוכלו להפוך לכסף חי.“ יצחק גרוס בדק את חשבונותו, כדי לראות אם אכן הועבר לשם הכסף, להפתעתו מצא שהכסף הועבר מיד לחשבון מיפעלי ראשון — בשר ונקניקים, שבעל המניות שלו ומנהלו היה ראובן גרוס, בנו של הקבלן. מחשבון זה המשיכו להתגלגל הכספים לי חשבונות אחרים, שהיו זרים ליצחק גרוס.

ההבטחה

לא קויימה

מנהל, בנימין דיליאן, הרגיע את יצחק גרוס. הוא התחייב, בכתב, כי